

ארץ ישראל שבחזון והנגלית לעין

ההסתכלות הרזית יודעת היטב כי כל מה שנגלה לעין אינו אלא הקצה האחרון שבמעלה, ואילו מה שלא נגלה לעין-בשר הוא הרבה יותר מזה לאין שיעור וגבול, והוא כפל כפלים לתושיה ולברכה.

ומאחר שכל מה שלא נתגשם בעולם הזה, נשאר בצביון קדשו כמו שהוא במרומים, — לכן כל אלו אשר קרבת אלקים יחפצון וזכו להביט על כל דבר ודבר בהסתכלות רזית, ראויים המה שתצלח עליהם רוח השיר מלמעלה, שהיא כלה אמת, קדש קדשים לה, ומתוך זה מתעלה גם החלק שנתגשם בעולם העשית ונראה לעין בשר, ואף הוא נחלץ מחמריותו וגשמיותו, והיה גם הוא קדש לה.

בחינה זאת מתגלמת בעיקר ביחס לארץ ישראל, ארץ הנבואה, כל מי שרוח הסוד אופפת אותו ומרחפת עליו, חש ומרגיש בנשגבות ערכה של ארץ ישראל, וכי הגויל — שהוא החלק הנסתר שבה — המקיף את האותיות — שהן החלק הנגלה שבה — גדול הרבה לאין שעור וערך מן האותיות עצמן.

וכאשר מתעוררים בלהט-קדש לדעת ולהשיג את החלק הנעלם שמקופל בגויל וגומרים עליו את ההלל, הרי אז גם הגלויים המתגלים באותיות מתנערים מעפרם וקמים ונצבים להיות מנצחים בהוד קדושתם ותפארתם, ומלאה הארץ דעה את ה' להשרות רוח נבואה על כל העם היושב בה, וכל עין מזדככת ומתעלה, וגם מה שנעלם מעיני בשר אף הוא נראה עין בעין, "כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון".

הפרצים השונים שבאומה הישראלית המפרידים בין בחינת ארץ ישראל הנראית בחזון לבין בחינת ארץ ישראל הנראית לעין, הם הגורמים לכל האסונות הרוחניים שנתגלעו בעקבתא דמשיחא.

אלה מתימרים בחזיונם על דבר הרוחניות המפליאה של הארץ ומבטלים כלאחר יד את כל מה שנראה לעין, באמרים שאין שום יתרון והעדפה במה שנראה לעין באר"י על כל שאר הארצות שבעולם, ואלה מתימרים בשירתם על מה שנראה לעין ושוללים את כל החזיונות הנעלמים, ושניהם כאחד אינם אלא מכזבים וטח עיניהם מראות, הללו לא ידעו מחזיון הרוח והללו לא ידעו מראית העין, והם המעכבים את הטובה מלבוא לעולם, ולמרות מה שהם יושבים בארץ — ספוגי הגלות והחשך המה ובל יראו אור, כי אין רוח בלא גוף ואין גוף בלא רוח, ודוקא שניהם כאחד בונים את בית ישראל "קול צופיך בשאו קול יחדיו ירננו כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון, פצחו רננו יחדיו חרבות ירושלים כי נחם ה' עמו גאל ירושלים חשף ה' את זרוע קדשו לעיני כל הגוים וראו כל אפסי ארץ את ישועת אלהינו, סורו סורו צאו משם טמא אל תגעו צאו מתוכה הברו נושאי כלי ה'". (ישעי' נ"ב, ח' י"א).

ואם כי בגן עדן הצמיח הקב"ה "כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל ועץ החיים בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע" (בראשית ב' ט') — ארץ ישראל, שהיא עצמיות החיים, היא למעלה מבחינת "עץ החיים". בחינה קדושה זו של ארץ ישראל היתה מפולשת ונגלית לפני החטא הקדום, אולם החטא גרם שתהיה בחינה זו נעלמת ונסתרת, ומדרגת ארץ ישראל נתמעטה ממדרגת גן עדן, ולא עוד אלא שנדמה לעין כאלו ארץ ישראל היא ארץ ככל שאר הארצות, מה שבאמת אינו כן, כי גם עתה היא עומדת בערכה הנפלא כמו שהיתה לפני החטא.

ולא עוד אלא שאלמלא חטא אדם הראשון ונפילת העולמות שבאה על ידי זה, — לא רק שאדם הראשון היה מתעלה לעלות מגן עדן ולהאחו בארץ ישראל, אלא שגם עץ החיים עצמו היה עולה מגן עדן לארץ ישראל, והיה מתעלה מבחינת עץ החיים לעצמיות החיים, הם חיי האצילות.

וזהו גם מה שנתאוה משה רבנו ע"ה להכנס לארץ ישראל, שרצה לזכות לעצמיות החיים המתגלה בה שהוא עומק החכמה העליונה, בבחינת "החכמה תחיה בעליה" (קהלת ז' י"ב).

ובאשר ארץ ישראל היא עצמיות החיים והחכמה העליונה, לכן "אזירא דארץ ישראל מחכים" (ב"ב קנח, ב), אולם עדיין לא נתגלה עצמיות החיים שישנו בגושה ועפר קדשה, וזה יתגלה רק לעתיד לבוא עת יקיצו וירננו כל שוכני עפר, שיהיה בארץ ישראל (עיין כתובות קיא, א), שעל ידי גלוי עצמיות החיים בגושה ועפרה של ארץ ישראל, יקומו המתים לתחיית עולמים, "ונחל ה' את יהודה חלקו על אדמת הקדש ובחר עוד בירושלים" (זכריה ב' ט"ז).

פ ר ק א

ארץ ישראל — עצמיות החיים

הבריאה כלה נבראה ונוצרה כדי להכיר על ידה את מחוללה ויוצרה ברוך הוא, כי כל חלק ממנה מגלה כח מיוחד מגלוי הכחות העליונים המתגלים בתוך הבריאה, "כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו" (ישעיה מ"ג ז').

ומיוחדת היא ארץ ישראל שהיא גלוי בחינת האצילות שבבריאה, "רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה" (משלי לא כ"ט), לא כחל ולא שרק ולא פרכוס ויעלת חן.

ומפני זה, כל מי שהיה ראוי להאחו בארץ הקדש ולהנות מרוממות קדושתה וזיו אורה, היה רואה אותה בדמויות אחרות לגמרי ממה שהעין רגילה לראות ולהביט, שכן דמותה האמתית של ארץ ישראל היא אך ורק צרופי שמותיו של הקב"ה שבעולם האצילות, מקום היחוד הגמור, "דאיהו וחייהו וגרמוהי חד".

אדם הראשון בתחילת יצירתו בשעה שהיה עדיין בבחינת "זיהרא דאדם קדמאה", הכניסו הקב"ה בגן עדן לשם הזדככות והתעלות שיוכל להיות בארץ ישראל ולהשיגה כפי הערך הנשגב והנורא שלה בבחינת האצילות (ולוא זאת לא היה יכול להנות מאורה המבהיק של הארץ, כי ארץ ישראל איננה בשביל גן עדן, כי אם להיפך, הגן-עדן הוא בשביל ארץ ישראל, ולפיכך נאמר "ויקה ה' אלקים את האדם ויניחם בגן עדן" (בראשית ב' ט"ו) וברש"י "לקחו בדברים נאים ופיתחו ליכנס", כי אדם הראשון לא רצה להפרד מארץ ישראל כשם שאין הנשמה רוצה לרדת למטה, ולכן היה צורך לפתוח ולקחת אותו בדברים כדי להכניסו בגן עדן).